

**7^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΨΥΧΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ**

**ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ**

ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

**ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ
MSc ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ ΑΠΘ
ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ 414 ΣΝΕΝ
ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ ΠΜΣ ΨΥΧΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑ**

Ορισμός - Κατηγορίες

• Νέες Ψυχοτρόπες Ουσίες / Νέα Συνθετικά Ναρκωτικά: ουσίες που μπορεί να αποτελούν ανάλογα ήδη υπάρχοντων ναρκωτικών ουσιών και φαρμακευτικών προϊόντων ή ακόμη και να έχουν συντεθεί με χημικό τρόπο, με σκοπό να μιμηθούν τις ψυχοτρόπες δράσεις των νόμιμων φαρμάκων ή άλλων ουσιών.

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΚΑΝΝΑΒΙΝΟΕΙΔΗ

- Κλασσικά κανναβινοειδή
- Καρβαζόλες
- Κυκλοεξυλφαινόλες
- Ναφθοϊνδόλες
- Κατηγορία URB
- Βενζοϊνδόλες

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΠΑΡΑΙΣΘΗΣΙΟΓΟΝΑ

- Τρυπταμίνες
- Λυσεργαμίνες
- Φαινυθουλαμίνες
- Αρυλ-κυκλο-εξουλαμίνες
- Διαρυλεθουλαμίνες

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΔΙΕΓΕΡΤΙΚΑ

- Καθινόνες
- Πιπεραζίνες
- Αμινοϊνδάνες
- Τρυπταμίνες
- Φαινυθουλαμίνες

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΑ

- Συνθετικές βενζοδιαζεπίνες
- Συνθετικά οπιοειδή

Ανίχνευση και προσδιορισμός των νέων ψυχοδραστικών ουσιών

- **GC-MS** (αέρια χρωματογραφία - φασματομετρία μάζας)
- **LC-MS** (υγρή χρωματογραφία - φασματομετρία μάζας)
- **LC-MS/MS** (υγρή χρωματογραφία συζευγμένη με φασματομετρία μάζας - liquid chromatography-tandem mass spectrometry)
- **UHPLC-MS/MS** (ultra-high-performance liquid chromatography-tandem mass spectrometry)
- **LC-MS ION TRAP** (Υγρή χρωματογραφία συνδεδεμένη με φασματομετρία μάζας που χρησιμοποιεί παγίδευση ιόντων σε σκοπό να παγιδεύσει ιόντα, να τα διαχωρίσει και να τα ανιχνεύσει με βάση την αναλογία μάζα προς φορτίο. Είναι ιδανικό για ποιοτική ανάλυση, επιτρέπει τον ακριβή έλεγχο και ανάλυση ιόντων αλλά έχει περιορισμένη δυναμική σε σχέση με άλλα συστήματα όπως η τετραπολική.
- **LC-Q/TOF -MS**: (υγρή χρωματογραφία τετραπολική φασματομετρία μάζας (liquid chromatography - quadrupole time-of-flight - mass spectrometry). Είναι μια ισχυρή τεχνική που συνδυάζει την υγρή χρωματογραφία (LC) για το διαχωρισμό ουσιών με έναν (Q-TOF) φασματογράφο μάζας για την ταχεία και υψηλής ακρίβειας ταυτοποίηση και ποσοτικοποίηση σύνθετων μειγμάτων ή άγνωστων ενώσεων σε διάφορους τομείς όπως η τοξικολογική έρευνα.
- **Πυρηνικός Μαγνητικός Συντονισμός** (NMR: Nuclear Magnetic Resonance)
- **Περιθλασιομετρία Ακτίνων Χ**

Ανίχνευση και προσδιορισμός των νέων ψυχοδραστικών ουσιών

Οι τρίχες υπερτερούν έναντι των υπόλοιπων βιολογικών υλικών (Αίμα, Ούρα, Χολή, Ξηρές κηλίδες αίματος, Υαλοειδές σώμα, Ήπαρ, Εγκέφαλος, κ.α.)

.

- Προσφέρουν εκτενέστερο παράθυρο ανίχνευσης.
- Κάποια ναρκωτικά παραμένουν στις τρίχες για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς ιδιαίτερη αλλοίωση.
- Τα φεντανυλικά ανάλογα έχουν μια περιορισμένη διάρκεια ανίχνευσης στα υπόλοιπα βιολογικά δείγματα εκτός των τριχών.
- Εύκολη η συλλογή, η μεταφορά και η αποθήκευση.
- Η ανάλυση των τριχών επηρεάζεται λιγότερο από τη νόθευση και τη μικρής διάρκειας αποχή, σε σύγκριση με τα άλλα βιολογικά υλικά.
- Η δειγματοληψία δεν είναι επεμβατική.
- Το συλλεγόμενο δείγμα πλεονεκτεί όσον αφορά στη σταθερότητα, στην ανθεκτικότητα και στην ευκολία αποθήκευσης.
- Το αρχικό ναρκωτικό συνήθως αντιπροσωπεύει την ουσία αναζήτησης στις τρίχες, σε αντίθεση με τα ούρα, διότι τα μόρια της ουσίας ενσωματώνονται στην κερατίνη και προστατεύονται πριν μεταβολιστούν.

Δεδομένα από Ευρώπη

- Η κύρια χώρα παραγωγής των ΝΨΟ είναι η Κίνα, ακολουθεί η Ινδία, ενώ έχουν εντοπισθεί εργαστήρια ΝΨΟ και σε ευρωπαϊκές χώρες, όπως είναι η Πολωνία και η Ολλανδία.

- Οι κατασχέσεις αφορούσαν κυρίως συνθετικές καθινόνες και συνθετικά κανναβινοειδή.

- **Ουγγαρία**

- 2010 έτος μεφεδρόνης (πρώτη ευρέως χρησιμοποιούμενη ΝΨΟ το 2010)

- Έρευνα 2010-2019:

- 21,1% περιστατικά χρήσης νέων ψυχοτρόπων διεγερτικών (ΝΨΔ) από το σύνολο των 4.604 (100%) περιστατικών.

- Οι συνθετικές καθινόνες ήταν οι πιο δημοφιλείς ανάμεσα στα συνθετικά διεγερτικά (98,66%).

- **Αγγλία**

- ένα σύνολο 298 ατόμων πέθανε κατά τη διάρκεια των ετών 1998-2017 λόγω της χρήσης φεντανύλης.

- **Ευρωπαϊκή έρευνα σε 6 χώρες**

- Οι διαδικτυακοί χρήστες ΝΨΟ υπερτερούσαν σε αριθμό έναντι των περιθωριοποιημένων και των νυχτόβιων.

Δεδομένα από Ευρώπη

• Πολωνία (2013-2018)

- Χρήση ΝΨΟ διπλάσια σε εφήβους από ότι σε ενήλικες.
- Το 37,5% των ενηλίκων παρουσίασαν επιθετική συμπεριφορά, ενώ το ποσοστό αυτό στα παιδιά ήταν μόνο 13%.
- Στα μέσα του 2015, διαπιστώθηκε μια τεράστια κορύφωση δηλητηριάσεων/τοξικώσεων στην Πολωνία.
- Σε χρονικό διάστημα 2 εβδομάδων, αναφέρθηκαν εκατοντάδες περιπτώσεις δηλητηρίασης από ένα φυτικό μείγμα με την ονομασία «*Mocarz*» («δυνατός άνδρας») που περιλαμβάνει την ουσία MDMA-CHMICA.

• Ολλανδία (2013-2017)

- Άνοδος κατανάλωσης ΝΨΟ.
- Τα περισσότερα δείγματα περιείχαν φαιнуθυλαμίνες και καθινόνες.

• Σουηδία (Strida Project 2010-2016)

- 2.626 οξείες δηλητηριάσεις με υποψία χρήσης ΝΨΟ ή άλλων άγνωστων ναρκωτικών.
- Συνολικά ανευρέθηκαν 159 ΝΨΟ.
- 74% των χρηστών ήταν άρρενες.
- 57% ήταν ηλικίας κάτω των 25 ετών.
- οι ΝΨΟ που ανευρέθηκαν ήταν κυρίως διαφοροποιήσεις φαιнуθυλαμίνης, καθινονών, παραισθησιογόνων, διασχιστικών, ΣΚ, συνθετικών βενζοδιαζεπινών, φεντανυλικών παραγώγων και άλλων οπιοειδών.

Δεδομένα από Ελλάδα

• Ελλάδα (2011-2016)

- Προσδιορίστηκαν 62 ΝΨΟ.
Κυρίως συνθετικές καθινόνες και καναβινοειδή.
- Επιδημιολογία υγρών λυμάτων.
- Υγρή χρωματογραφία τετραπολική φασματομετρία μάζας (liquid chromatography - quadrupole time-of-flight - mass spectrometry - LS-QTOF-MS).
- Απεικόνιση 278 ΝΨΟ και η πιθανή απεικόνιση 451 άλλων ΝΨΟ.
- Σημαντικό στοιχείο της έρευνας ήταν ότι για πρώτη φορά ανιχνεύτηκαν σε υγρά λύματα, οι AB-CHMINACA, DMT, MDAI και μεθοξεταμίνη.
- 24 από τις ΝΨΟ που υπάρχουν στις λίστες της EMCDDA ανιχνεύτηκαν στα λύματα της Αθήνας.

Νομικό Πλαίσιο

Οι **ΝΨΟ** δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς που εισάγουν οι Διεθνείς Συμβάσεις του 1961 και 1971.

1997: εφαρμόστηκε σύστημα αναγνώρισης ΝΨΟ, ανταλλαγής πληροφοριών και άμεσης ανταπόκρισης.

2005: εδραιώθηκε και περιελάμβανε 3 βήματα

- γρήγορη προειδοποίηση
- αξιολόγηση κινδύνου
- ταχεία λήψη αποφάσεων

2018:

- Ενδυνάμωση του νομικού πλαισίου.
- Τυποποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών συλλογής δεδομένων και αξιολόγησης.
 - απλή φόρμα αναφοράς αξιολόγησης κινδύνου
 - συντομότερες προθεσμίες για κάθε διαδικασία
- Περισσότεροι ευρωπαϊκοί οργανισμοί εμπλέκονται στη διαδικασία ελέγχου των ΝΨΟ.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμπεριέλαβε τον όρο ΝΨΟ στις ναρκωτικές ουσίες.